

Toimintakertomus 2021

Ilmari Kianto-seura ry

Mennyt vuosi 2021 varjosti edelleen koronapandemia ja heti alkuvuodeksi suunniteltu tammikuinen Ilmarin Päivä-tapahtuma oli kaikkien pettymykseksi peruttava. Ohjelman vierasluentoisijaksi oli jo kutsuttu suomussalmelaislähtöinen filosofian tohtori Helena Hyöty, jonka luento ”Pyhä viha – Pyhä rakkaus” valottaa Kiannon uskonkäsityksiä.

Raija-Liisa Kianto ja Kianto-seuran sihteeri Alpo Rissanen kävivät kukittamassa Ilmarin patsaan Suomussalmella 7.5. Ilmarin syntymäpäivänä. Ruukinkankaan koulun III-luokkalaiset esittivät opettajansa Elina Falckin johdolla Ilmari Kiannon sanoittamia lauluja. Puheenjohtaja Päivi Huusko ja varapuheenjohtaja Lasse Lyytikäinen oli tarkoitus tulla paikan päälle, mutta liukas keli ja lumisade estivät tulon (renkaat oli vaihdettu jo kesärenkaisiin!).

Seura haki Suomussalmen kunnalta kulttuuriavustusta kevään aikana ja sitä myös myönnettiin 700 euroa.

Ilmari Kianto-seuran hallitus kokoontui vuonna 2021 neljä kertaa ja vuosikokous pidettiin huhtikuussa 27.4.2021. Kianto-seuran hallituksessa ovat toimineet vuonna 2021 puheenjohtajana Päivi Huusko ja sihteerinä Alpo Rissanen sekä muut jäsenet varapuheenjohtaja Lasse Lyytikäinen, Liisa Vähäsarja, Raija-Liisa Kianto (Kianto-suvun edustaja), Irja Pääskyranta, Seppo Kämäräinen, Veijo Liimatainen, Anitta Claudelin ja Pauli Jylhäkangas (Suomussalmen kunnan edustaja). Kianto-seuralla on 72 kpl jäsenmaksunsa maksaneita jäseniä.

Keväällä alettiin suunnitella Suomussalmelle suuntautuvaa retkeä, jossa kohteena olisi Turjanlinna ja Ikin Illalliset Vanhassa Kurimossa. Puheenjohtaja Päivi Huusko mainosti retkeä omien kanaviensa kautta juuri kajaanilaisille ja kiinnostusta alkoi olla jo alkukeväästä. Koronapandemia verotti lopullisten retkelle lähtijöiden määrää, mutta Kajaanista Turjanlinnan retkelle lähti lopulta noin 30 innokasta osallistujaa. Monelle käynti Kiannon Turjanlinnassa oli ensimmäinen laatuaan. Koko retken kruunasi tietenkin Nälkämaan laulun laulaminen Turjanlinnan maastossa. Ikin Illalliset Vanhassa Kurimossa onnistuivat yli odotusten. Liisa Vähäsarjan johtama *Kianto*-kvartetti suoritti ensiesiintymisen Kurimossa ja vastaanotto oli todella positiivista. Kvartetti esitti Kiannon runoihin sävellettyjä lauluja. Kianto-kvartetti oli perustettu vasta kuukausi takaperin, 4.7.2021. Ikin Illallisilla näyttelijä-käsikirjoittaja Eero Schroderus vei meidät Talvisodan alkutunnelmiin Suomussalmella esittämällä otteita Kiannon *Siviilimiehen päiväkirjasta*. Ilkka Kianto jatkoi ohjelmaa kertomalla *Calamniuksista kautta aikojen*. Mainittakoon, että retkeläisillä oli ylimääräinen puoli tuntia aikaa ennen Kurimon illallisia ja se aika käytettiin tutustumalla Ämmänsaaren kirkkoon, jossa taiteilija Irja Juntunen esitteli maalaamansa *Lasten evankeliumi*-alttaritaulun.

Kiannon kirjoittama *Nälkämaan laulu/Korpi-Kainuun marssi* täytti 110 vuotta vuonna 2021 – lauluhan esitettiin ensi kerran Kajaanin Seppälässä 21.12.1911 maanviljelysseuran kokouksessa.

Kainuun ensimmäiset kirjamesut järjestettiin Kuhmossa marraskuussa. Seurasta kirjamesuille osallistui Lasse Lyytikäinen Irja Pääskyrannan kanssa.

Lasse Lyytikäinen ja Liisa Vähäsarja ovat osallistuneet Kianto 120-juhlatoimikunnan kokouksiin Kainuun Liitossa.

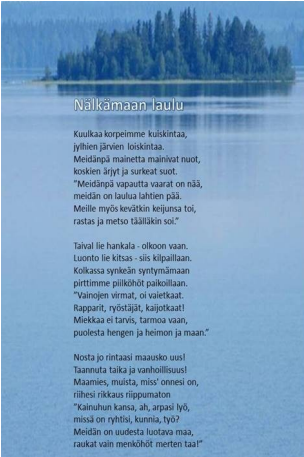
Ennen joulua Kajaanin Raatihuoneella järjestettiin parikin kertaa kirjamyymäiset, joihin osallistui myös Elias Lönnrot-seura, Esko Piippo ja Seppo Kämäräinen. Pandemia rajoitti selvästi ihmisten liikkumista ja myynti oli kohtalaista.

Toimintavuoden kuluessa Seppo Kämäräinen kirjoitti Liisa Vähäsarjan pyynnöstä sketsin Ilmari Kiannon Kajaanin ajasta. Tätä ”*Hyvästi Moukkala*”-nimistä kuvaelmaa harjoiteltiin useaan otteeseen näyttelijöiden Sisko Haatajan (Hildur) ja Pertti Karjalaisen (Ilmari) kanssa. Harjoituksia pidettiin Paltamossa ja Villa Väinölässä. Sketsiesitys tullaan liittämään johonkin Kianto-seuran tulevaan tapahtumaan.

Liisa Vähäsarjan kotigalleria Villa Väinölä Vaalassa toimi joulu-tammikuussa seuran yhteistyökumppanina, kun siellä järjestettiin Kianto-seuran arpajaiset Irja Juntusen *Kuului laulu enkelten* - taidenäyttelyn yhteydessä ja pidettiin hallituksen kokous 8.12. Irja Juntunen lahjoitti kokouksessa seuran arpajaisten päävoitoksi kyseiseen näyttelyyn kuuluneen maalauksensa "Kirjoitathan vieraskirjaan". Muita arpajaispalkintoja olivat Turjanlinna Oy:n lahjoittamat Ilmari Kiannon teokset Turjanlinnan satukirja, Avoimet kirjeet, Maan sielu, Kahden vaimon mies (2 kpl), Elämän ja kuoleman kentältä ja Vapaauskaisen psalttari (3kpl). Arpoja myytiin yhteensä noin 200 kpl ja suurimman osan myivät Vaalassa Liisa Vähäsarja ja Pirjo ja Veijo Liimatainen Maaningalla. Arpoja myytiin tammikuun 2022 loppuun asti ja arvonnin suorittivat Villa Väinölässä Liisa Vähäsarjan kanssa Pirjo ja Veijo Liimatainen. Pääpalkinnon voitti Tiina Pylkkönen Maaningalta. Muut palkinnot matkasivat Espooseen, Lapinlahdelle, Maaningalle, Sotkamoon, Suomussalmelle, Muhokselle ja Vaalaan. Arpojen myynti tuotti seuralle yhteensä 575 €.

Kianto-seuralla oli tarkoitus järjestää Kajaanissa Kianto-tapahtuma 10.10.2021 Aleksis Kiven päivänä. Tilaisuuden ohjelma oli jo käsiohjelmaa myöten valmiina, mutta koronan takia Kianto-tapahtuma peruuntui. Kianto-tapahtuma on siis valmis toteutettavaksi, kunhan se on mahdollista. Monipuolinen ohjelma on mielenkiintoinen ja pitää sisällään muun muassa tohtori Helena Hyödyn esitelmän *Pyhä viha/Pyhä Rakkaus*, joka valottaa Kiannon suhteesta uskontoon, Liisa Vähäsarjan johdolla lauletaan *Oulunjärvellä*-laulu sekä ohjaaja Hannu Kahakorpi esittelee tulevaa Kianto-dokumenttielokuvaa.

Lopuksi Lasse Lyytikäisen graafikkokäden suunnittelema Kianto-tapahtuman käsiohjelman malli:



Näikmäen laulu

Kuulkaa korpeimme kuiskintaa,
jyhtien järven loiskintaa.
Meidänpä mainetta mainivat nuot,
loiskien äryt ja sorkeat suot.
"Meidänpä vapautta vaarat on nää,
meidän on laulua lahtien pää.
Meille myös kevätin keijuna toi,
rastas ja metsä täälläkin soi."

Talval lie hankala - oloon vaan.
Luonto lie kitsas - siis kilpailaan.
Kokaisa syntein syntymämaan
pittimme pilkkohin puolellaan.
"Vainojen virmat, oi valetkaat.
Rapparit, ryöstäjät, kajojtkaat!
Miekkaa ei tarvis, tarmoa vaan,
puolesta hengen ja heimon ja maan."

Nosta jo rintasi maaniko uusi!
Taannuta taika ja vanhoillisuus!
Maamies, muista, miss' onnesi on,
riihesi rikkaus riippumaton.
"Kainuun kanta, ah, arpa ei lyö,
missä on ryhtisi, kunnia, työ?
Meidän on suudesta luotava maa,
raukat vain menköhöt merten laai!"

Kianto-tapahtuma
Kiven päivänä Kajaanissa
- Oulunjärvellä



Wanha Kerho 10.10.2021 alkaen klo 13

Osallistumismaksu 12,50 € sisältää kahvin ja ohjelman

Järjestäjä: Ilmari Kianto-seura ry

OHJELMA

Puheenjohtajan tervehdys:
Päivi Huusko

Yhteislaulu:
Kainuunmaan laulu "Oulunjärvellä"
San. I. Kianto
Säv. Viljo Mikkola

Ohjaaja: Liisa Vähäsarja
Lausuja: Irja Juntunen

Juhlaesitelmä:
Pyhä viha / Pyhä rakkaus – Ilmari Kiannon
uskonkäsityksen lähtökohtia
Filosofian tohtori Helena Hyöty

Koskenlaskijan viimeinen lasku
San. I. Kianto

Lausuja: Irja Juntunen

Ilmari Kianto -dokumenttielokuvan esittely:
Ohjaaja, prof. emeritus
Hannu Kahakorpi

Yhteislaulu:
Oskar Merikanto
(1868-1924)

"Näikmäen laulu"
san. I. Kianto

Ilmari Kianto

OULUNJÄRVELLÄ
Tervamiesten laulu

luuli: Oulunjärvellä aavot
ne huusivat rantojaan,
siell' liekkuvat tuhannet purret
ja purjeet on pingallaan,
siell' liehuvat harmojat-bapsot
ja kiiltävi pelhävapää –
Ne on Pohjolan pontevat lapset,
jotka tuulessa viilettää:

"Me olemme korpien kansa
ja vaarojen valtiat,
ikäajoista meillä on olleet
omat tapamme tarmokkaat:
me pilkkomme petäjöitä
ja karihuja kaadamme,
me huokaamme halla-öitä,
mut rauhassa raadamme.

Ei etelän rikkaus meitä
pois Pohjasta houkuttele,
joka käynyt on polkuteitä,
sitä vauvut ei vieloittele;
joka saanut on salossa suojaa,
sitä linnat liikuta ei –
Minä kirkossa kiittelen Luojaa,
joka korpien kättöön mun veii!"

Kuvot: Kainuun Kirjo Layout: Lasse Lyytikäinen